

Ser. 640(17)

3/33 J. Malatši.

0-16

Relationship system and kinship at Makhušanés

Bomoloko Tswalanô, Melao ya Baithswarô.

1. Leloko xoba kxóró yeo eloxo leloko le tee ke (2) Nkwane (3) Hlame (4) Ramatladi (5) Ratlou (6) Mmopa (7) Monyela. Xomme kxóró ye kamoka ke ditloxolo tša Malatši. Xomme meloko ye kamoka e bitswa ka serétó se tee elexo noko. ~~kokhwa wo mxiexmxi~~ batswalenexo ka wona ke wo. Malatši o tswetše Nkwane xo mme Nkwane a tswala bana bao ba ilexo ba ipitša ka ina la papa bona Nkwane. Kxasane motloxolo wa Malatši o tswetše Hlame. Xomme Hlame a tswala bana bao ba ilexo ba ipitša ka leinala papa bona. Ramatladi o tswetse ke kxoši mošolwane ele moratha wa Meele. Ke a tlaxile ka ntwá xomme a tswala bao ba ipitšexo ka leina la papa bona. Ratlou ke ngwana wa kxoši wakekele. Xomme xe a tswetše bana ba ile ba ipitša ba xa Ratlou. Mmopa ke ngwana wa ngwana wa kxoši Meele. Xomme bana ba xaxwe kamoka ba ~~ixix~~ ile ba ipitša ka leina la papa bona. Monyela o tšwele xo Malatši wa pele xe ba phalaborwa ba sale tse eng xo tla ~~xxi~~ phalaborwa. Xomme ene obe a šala mo o ba Phalaborwa ba Kxaoxanexo xona le Kxanakxa le Marota. Xomme o ile a šala a latela ka moraxo moo a ilexo a boa ka tsela ya Bolaudi. Xomme ka ina le lengwe o bitswa Bolaudi. Mo melokong ye Kamoka e ile ka thabe tša yona tša kxóró lehóno. Xape dithabe ke hloph. tša yona tša kxaoxanexo. Xomme kxoši ya tšona ke Malatši. Xomme ba kxaufsi xape ba xasane kudu. Malatši ke yo motxolo xobane dikxoši tša Phalaborwa dibitšwa Malatši. Banna kamoka ba kxóró ba kxobakana xo bolele ditaba tša kxóró elexo bao ba lexo kxaufisi le kxóró ya mosáte. Xomme ba phutexa mabakeng. menyany ye memolo va ngwaxa e bvalo ka lerotse xoba byalwa bya mólónó, elexo ~~mxixmxi~~ thapelong ya b dimoba mosáte. Xaele ka hlolong ya
- 2.

3. kxóró e dirwa ke bao balexo kxaufisi le kxóró ya mošate. Komme mo manyalong a barwa lebarwedi xona le kopano ya leloko.

Meloko xoba dikxóró tša mo naxeng.

- (1) Malatši. (2) Nkwané. (3) Hlame. (4) Ramatladi.
- (5) Ratlou. (6) Amopa. (7) Monyela. (8) Malesa.
- (9) Setaxane. (10) Maxomana. (11) Seemela. (12) Pelusa.
- (13) Seokangwe. (14) Rapatsa. (15) Kamalepe. (16) Moletó.
- (17) Lesona. (18) Sekane. Dikxóró tšeo elexo baxolo sethšabeng

ke bao ba kxóró tše šupaxo tša pele. Komme tša banyane ke tše lesome le motšo o tee tše latelexo. Komme karoxano etšwa xo tšwalweng xa dikxoši. ~~XX~~

~~XXXXX~~ mo melokong ye lesome le motšo o tee xa xo a dumelwa xo tswala kxoši xo yona. Komme ke kxoro tše nyane mo boxošing.

Komme di xopolwa xoba matsenela a naxa ye. ~~XXXXX~~ Kaele nyalano e a dirwa mo xo dikxóró xoba ~~XX~~ meloko kamoka fela xa xo a dumelwa xo tswala kxoši mo melokong ye menyane. ~~XX~~ kxoši e ka tšia

4. Mosadi yo moloko wa xaxwe eseng Nokoxona e ku sek ya ba kxoši ya nnete xobane xa e ka tsene thapelong ya badimo xobane ke wa moloko o šele ka mmaxwe. Mape le dithokxolo xa a dumelelwe xo di swara ka madi a mmaxwe.

Melao ya Boithswaro.

Motho o swanetše xo ithswara setho mabapi le batswadi ba xaxwe. Komme o swanetše xo ba hlompha kudu kudu. Komme xe a sa dire byalo xona o tla o tlwa ke xo se thuše ke motswadi xoba batswadi m hleng ya mabothata a ditnapelo tša badimo momalwetsing. Mapele boithswaro bya motho xo xoxolo wa xaxwe bo byalo ka xa a

Ser. 343.

hiompna batswedi ba xaxwe. Mangwane a motho o byalo ka papaxo motho mo hlomphong. Rakxadi a motho ke makxolo wa motho yo a ka m'elexelaxo motswala wa mosadi xoba wa monna. Mangome a motho o thsabywa kudu ka xe ele motho yo a tswalaxo mosadi a xaxwe.

5. Mangwane a motho ke mmaxwe yo bana baxaxwe elexo dikxaitšadi tša xaxwe. Mangome a motho ke mmaxwe ka xe ele mosadi wa mangwane a xaxwe. Mangane xape ke mmaxo motho elexo mosadi wa papaxwe a hwile a ka mo nyalsxo. Mangome le xe mangwane a xaxwe a hwile a ka nyala mmame. Mangome-moxolo ke moxolo wa mmaxo mothoke xona ke mmaxwe. Mangome bona ba xaxwe ke dikxaitšadi tša xaxwe. Bo-morwa-raxo ke bao o tswalanexo nabo elexo bao o swanetšexo xo ba thšaba kudu. Mangome ba bangwe ke baxolo ba bangwe ke baratho, Dikxaitšedi ke xona motho o swanetše xo ba thšaba mo xo tšohle. Bo-motswala ke bona ba malome a motho bao a ka nyalaxo xoba a ka nyalwaxo ke bona. Bana ba mangwane ke dikxaitšadi tša motho. Bana ba mangwane ke dikxaitšadi tša motho.

6. Mangome motho o ithswara setho xo meloko ye kamoka. Mangome Hwaelano e maxareng a motho le batswala baxaxwe elexo bana ba malome axe le bana ba rakxadi axe. Mangome mo xo bohle motho a ka tšia dilo tša bona tšeo di sa thšabišixo ka ntle le tša papaxo motho. Mangome motho o swanetše xo thuša bohle ba meloko ye kamoka. Thuše e ka dirwa mohlomong ke xo lema xoba ka xoromixwa xo se moputso, elexo xo axa mangwako xoba tše byalo.

Ser. 540

Maale dimpho di dumeletšwe xo fiwa yo mong le yomong xo moloko. Matsikinyane melusa o fiwa thušo ya dikxomo tša xo nyala mosadi ke kxaitšadi benyokxe. Matšhe malatši o fiwa dikxomo tša xo nyala mosadi. Motlalekxomo o fiwa kxomo ke makhušane xo nyala mosadi ke kxaitšadi benyokxe. Matšhe malatši o fiwa dikxomo ke maemo-xolo waxe thala dikxomo tša xo nyala mosadi. Motlalekxomo o fiwa kxomo ke makhušane xo nyala mosadi kxalašakxa. Pondo maiesi wa o fia makhušane masome a mabedi a dinku xo nyala morongwe. Batha ba dumedišwa ka tsela e tee nako le nako.

7. Komme xo fiapane fela ditumedišo tšu dipolelo. Ke xore xe motho a feditše xološa ka diatla xe e sale xo-xasa komme yo a dumedišaxo xoba yo a dumedišaxo o tla botšiša xore dikae tša bošexo. Komme ke mo xo supaxo xore tumedišo ke ya xosasa. Maale mosexare-moxolo xo tla tšwa polelo ye reng dikae tša mosexare loba dureng tša mosexare. Komme fa xo sūpa xore tumedišo ke ya mosexare. Komme le xo tumedišo ya mantšibua xo tla ba byalo. Moxome aroxane kudu. Ke motho a dumediša motho yo moxolo o swanetše xo dula fase a itla diatla. Komme xaele motho yo mopswa ke dipolelo fela komme kitio ya diatla xa e xona. Komme tumedišo ya thaka motho ke ya metlasi fela. Ke xore xe motho a dumediša motho yo elexo thaka ya xaxwe a ka balela ka xo nthša mantšu a e ke xo ke hlapu. Komme xa xo yo mongwe we bona a ka befelwaxo mo dipolelong tšeo. Xebanna ba dumedišana ka ho hōna xo byalo ka xe eka ke thseko ya molato. Ke xore xe monna a hwetša banna ba dumedišanaka ho bōna xo byalo ka xe eka ke thseke ya molato.

Ser. 640.

Ke xore xe monna a hwetša banna ba bangwe, o tla dula fase a itia diatla. Komme banna kamoka ba tla fetola ka xo itia tša bona. Xomme ka moraxo kxetha yo mong onna xo tšibiša xe ena a dumediša banna kamoka. Ke xona monna o tla isa mantšu xo yo elexo yo moxolo xo yena ka leloko byalo byalo xo fihla xe tumedišo e fihla xo yo moxolo mo xave xa bona. Komme tumedišoe tla bos byalo ka xe e sa nyoxa. Xaele tumedišo ya basadi ke xo itia diatla xomme xo fedile le xo botšišana madireng a bophelo. Xaele banna xa xo botšišwe madireng a bophelo ka ntle le taodišo ya tumediša. Xomme banna le basadi xeb dumedišana ke xo lotša ka diatla. Xaele morena tumedišò ya xaxwe e sepedišwa ka motho yo elexo sejeló sa kxoši.

9. Xe motho a dumediša molata le xona xo sa sepelwa ka tsela ya kxoši.

Xomme pho ano ke xe motho yo a dumedišoxo kxoši a sa bone kxoši ka mahllo a xaxwe. Komme tumedišo e thoma kemotho yo monyane. Xomme tumedišo ya mathomo ke ya motho yo eleng moeti. Motho o bitša ba bangwe katswelano ya xaxwe mo xo bone. Motho xa dumelwa xo boledišana le mmaxo mosadiwaxaxo. Poledišana ke ya maina xare xa baxwera. Komme e ka ba ka leina la kxóró elexo la mphato xoba la leloko. Ke xo nyakexe xo ~~nyakexe~~ šupa motho yo mong ka onyane wa šura-balo. Xape xa xo nyakexe xo bolela le batho ba baxolo o letša lenthe. Lenthe ke modumo wa leleme. Ke motho a ka ja a etole xo nyakexe. Le xo ema ba bang e ba dutši xa xo nyakexe. Ke motho a ka dula fase a sa lothša ke nyatšexo ye kxobo. Lekxwa ya xo niompota motswadi ke ya xo kwa seo motswadi a sa bolelaxo. Komme le xo maren xo byalo le xo fa  
10. maren k dimpho.

Lekxwa ka mok. motho o e rutwa dikweleng. Ke motho an le m-  
matépé xoba nyatšo o tla otla molang wa dikwela. Motho k  
lefišwa xe nyatša batswadi ba xaxwe xoba kxoši ya xaxwe. Le xe  
motho a tla nyatša molome a xaxwe a ka lefišwa ke moloko xoba kxóró.

Ser. 640.

Nyatšó xare xa batho xa nyakexa. Momme xo motho a ka nyatša ngaka xo thwe ngaka e ka dira xore motho yo a otlwe ka bolwetši byoo ngaka e tlaxo bonthša xe ena a nthša selo se xolo. Ae ele motho yo monyane a na le nyatšó xare xa b. baxolo xona o tla bonwa ke banna xoba basadi kweleng.

Va motšalekxomo.